

AKADEMIA BIAŁKA
IM. JANA PAWŁA II

Studiuuj w Polsce

Otwórz drzwi
do swojej
przyszłości.

Autor opracowania: Tomasz Grudniewski

Spis treści

Wstęp.....	4
1. Szybki start.....	6
1.1. Zasada podstawowa: obywatelstwo polskie przesądza o statusie kandydata	6
2. Karta Polaka i polskie pochodzenie – praktycznie, krok po kroku.....	9
2.1. Co daje Karta Polaka (i czego NIE zastępuje)	9
2.2. Jak uzyskać Kartę Polaka – procedura	9
2.3. Rola organizacji polonijnej.....	10
3. Jak wybrać uczelnię i kierunek z uwzględnieniem wymagań formalnych.....	11
3.1. Kryteria wyboru uczelni i kierunku	11
3.2. Gdzie szukać oferty.....	11
3.3. Jakie kierunki są popularne	12
4. Rekrutacja na studia: dokumenty, terminy i typowe pułapki.....	13
4.1. Standardowy przebieg rekrutacji (model wspólny).....	13
4.2. Najczęstsze trudności kandydatów z Polonii	13
4.3. Checklista dokumentów	13
4.4. Gdy świadectwo otrzymasz po terminie rekrutacji.....	15
4.5. Przeliczanie wyników zagranicznych – dlaczego warto aplikować do 2–3 uczelni ...	16
4.6. Harmonogram przygotowań	16
5. Finansowanie: bezpłatność, koszty życia i stypendia	18
5.1. Rzeczywisty koszt studiowania	18
5.2. Program Anders – dla kogo i co daje	18
5.3. Jak dobrać finansowanie do sytuacji	18
6. Legalizacja pobytu i przygotowanie do przyjazdu	20
6.1. Najważniejsza zasada	20
6.2. Pakiet przedwyjazdowy	20
6.3. Czas oczekiwania i stres administracyjny – jak się zabezpieczyć.....	21
7. Start na uczelni: wsparcie, adaptacja, język	22
7.1. Gdzie realnie szukać pomocy (nie tylko dziekanat).....	22
7.2. Pierwsze 30 dni – checklista „żeby działać, a nie tylko przetrwać”	22
7.3. Język i adaptacja – wymagany poziom i przygotowanie praktyczne	22
8. Rola organizacji polonijnej – część dla opiekunów i organizacji wspierających	23

8.1. Narzędzia, które naprawdę pomagają.....	23
8.2. Co warto przygotować z wyprzedzeniem	23
Najczęstsze pytania i błędy kandydatów	24
Aneksy	25
Bonus: 12 pytań, które warto wysłać do uczelni	26
Akty prawne i dokumenty, do których odnosi się treść poradnika	27

Ten poradnik jest przeznaczony dla osób mieszkających poza Polską, które chcą podjąć w Polsce pełny cykl studiów: studia I stopnia, studia II stopnia albo jednolite studia magisterskie. Dotyczy przede wszystkim kandydatów rekrutujących się na cały program prowadzący do dyplomu, a nie przyjazdów na wymianę semestralną lub roczną. W każdym przypadku trzeba rozdzielić dwie kwestie: status kandydata oraz status świadectwa ukończenia szkoły średniej albo dyplomu ukończenia studiów.

Wstęp

Studia w Polsce od lat pozostają atrakcyjną ścieżką dla młodych osób – zarówno tych, które planują związać karierę z Polską, jak i tych, które chcą zdobyć dyplom w Europie i zachować mobilność. Polska edukacja jest ceniona m.in. za solidne przygotowanie merytoryczne oraz kompatybilność z europejskimi standardami kształcenia, co ułatwia kontynuację nauki lub pracy w różnych państwach. W wielu dziedzinach (szczególnie w obszarach technicznych, IT, medycynie, logistyce czy finansach) programy łączą fundament teoretyczny z rosnącą liczbą zajęć praktycznych i współpracą z otoczeniem gospodarczym. Absolwent z dyplomem z Polski zyskuje więc nie tylko formalne kwalifikacje, ale też wiarygodny sygnał kompetencji i gotowości do funkcjonowania w europejskim systemie akademickim. Polska łączy atuty kraju UE (uznawalność kwalifikacji, standardy jakości, system ECTS) z ofertą edukacyjną obejmującą setki kierunków i specjalizacji.

Obywatelstwo, Karta Polaka lub polskie pochodzenie potwierdzone decyzją mogą otwierać dostęp do studiowania na zasadach dostępnych dla obywateli polskich – w wielu typowych scenariuszach także bez opłat za kształcenie (czesnego) na studiach stacjonarnych w uczelniach publicznych. Nawet gdy chesne nie jest głównym wyzwaniem, liczą się koszty życia: mieszkanie, transport, wyżywienie i formalności. W praktyce pomagają stypendia, programy wsparcia, możliwość rozpoczęcia od kursu przygotowawczego oraz rozwiązania uczelni ułatwiające start. Namacalne zyski to także infrastruktura kampusowa, biblioteki i laboratoria, zniżki studenckie oraz – w zależności od sytuacji pobytowej – realna szansa na pracę lub staże już w trakcie studiów.

Kluczowym, choć często niedoszacowanym zyskiem jest podtrzymanie więzi z Polską. Studia budują nie tylko kompetencje twarde, lecz także kapitał kulturowy: biegłość językową w wersji akademickiej i zawodowej, rozumienie realiów społecznych i instytucji oraz sieć relacji, które procentują latami. To inwestycja w ludzi, którzy mogą działać jako most między środowiskami: wspierać współpracę naukową i biznesową, promować polską kulturę i pomagać kolejnym rocznikom w bezpiecznym starcie. Warto też pamiętać o wymiarze strategicznym: doświadczenie studiowania w Polsce zwiększa konkurencyjność na rynku pracy w UE, ułatwia budowanie dwujęzycznego CV i daje dostęp do sieci absolwenckich, kół naukowych oraz inkubatorów przedsiębiorczości.

Publiczne uczelnie zawodowe (PUZ), często działające dziś jako akademie nauk stosowanych, są dla wielu osób z zagranicy najbardziej pragmatyczną drogą do polskiego dyplomu: łączą standardy kształcenia w UE z praktycznym przygotowaniem do zawodu oraz szybkim wejściem na rynek pracy. Sieć tych instytucji obejmuje kilkadziesiąt uczelni publicznych rozlokowanych w różnych regionach kraju – zwykle w średnich miastach. To ważne, bo dla studenta liczy się nie tylko rekrutacja, ale też codzienna logistyka: koszty utrzymania, dostępność akademika lub mieszkań, dojazdy, możliwość pracy dorywczej oraz poczucie, że na starcie nie zostaje się „anonimowym numerem” w tłumie. Mniejsze ośrodki częściej pozwalają też spokojnie „zanurzyć się w języku polskim” – osłuchać się z językiem akademickim i urzędowym, zbudować rytm nauki i załatwić formalności bez presji wielkiego miasta.

Przewaga PUZ nad dużymi ośrodkami akademickimi nie polega na innym modelu kształcenia. Jest mniej anonimowości i większa dostępność wykładowców (często praktyków z branży), łatwiej też o organizację praktyk, staży oraz zajęć projektowych z firmami i instytucjami. W wielu PUZ standardem są inwestycje w nowoczesne laboratoria i pracownie, a także konkretne narzędzia wspierające start studenta: dom studencki, rozbudowane systemy stypendialne, biura karier i dodatkowe kursy lub certyfikaty. Przegląd ofert pokazuje szeroki wybór kierunków odpowiadających potrzebom rynku: zdrowie (np. pielęgniarstwo, ratownictwo, dietetyka), IT i inżynieria (informatyka, mechatronika, elektrotechnika, budownictwo), administracja i bezpieczeństwo, logistyka i zarządzanie, a także języki i relacje międzynarodowe. Wiele uczelni ma też specjalizacje wyróżniające je na tle innych – od kierunków lotniczych wspieranych rozbudowaną bazą laboratoryjną, po kierunki kreatywne, takie jak jazz i muzyka estradowa.

Większość kierunków prowadzonych w uczelniach zawodowych to kierunki o profilu praktycznym. Zgodnie z prawem w przypadku profilu praktycznego ponad połowa punktów ECTS jest przypisana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne, a program studiów obejmuje również praktyki zawodowe. Coraz częściej można spotkać też elementy studiów dualnych realizowanych z udziałem pracodawców. Dla studentów jest to bardzo korzystne rozwiązanie: zyskują doświadczenie, które mogą wpisać do CV, kontakty branżowe, referencje, portfolio projektów oraz realną możliwość płynnego przejścia do pracy w Polsce albo w innym kraju UE.

Jeśli do tego dodamy korzyści statusowe (obywatelstwo, Karta Polaka lub potwierdzone decyzją pochodzenie), studia w PUZ mogą stać się jedną z najbardziej opłacalnych inwestycji edukacyjnych: niższe koszty życia, mniejsze bariery organizacyjne i kompetencje „do wykorzystania od razu”. Dla wielu rodzin to także sposób na wzmocnienie więzi z krajem i świadome budowanie dwujęzycznej europejskiej tożsamości na lata. Ten poradnik prowadzi przez decyzje i formalności krok po kroku – tak, aby wybrać uczelnię i kierunek nie rankingowo, lecz strategicznie: pod plan kariery i realne możliwości.

1. Szybki start

Ten rozdział pomaga szybko ustalić trzy rzeczy:

1. na jakich zasadach możesz studiować w Polsce i czy możesz korzystać z preferencyjnych zasad odpłatności;
2. czy Twój dokument ukończenia szkoły średniej albo studiów wymaga dodatkowego potwierdzenia;
3. jaki dokument językowy będzie potrzebny.

Dopiero po ustaleniu tych trzech kwestii warto przejść do Karty Polaka, wyboru uczelni i finansowania. Odpowiedz sobie na 7 pytań:

1. **Na jaki poziom studiów aplikuję: I stopień, II stopień czy jednolite magisterskie?**
2. **Jakie mam obywatelstwo?**
3. **Czy mam Kartę Polaka albo decyzję o stwierdzeniu polskiego pochodzenia?**
4. **W jakim kraju i w jakim systemie edukacji wydano moje świadectwo albo dyplom?**
5. **Czy ten dokument uprawnia do dalszego kształcenia w państwie wydania?**
6. **W jakim języku chcę studiować?**
7. **Czy mam dokument potwierdzający znajomość tego języka?**

Dwie główne ścieżki

Ścieżka A – „jak obywatele polscy”: gdy spełniasz warunki do studiowania na zasadach jak obywatele, np. obywatelstwo, Karta Polaka, potwierdzone decyzją polskie pochodzenie – zależnie od formy studiów (stacjonarne/niestacjonarne) i uczelni (publicznej/niepublicznej).

Ścieżka B – „jak cudzoziemiec”: gdy nie spełniasz warunków Ścieżki A; najczęściej studia są odpłatne (często także na studiach stacjonarnych, inne zasady świadczeń, często studia po angielsku).

Dlaczego to takie ważne? Bo **status** decyduje o tym, czy płacisz czesne, o jakich stypendiach możesz myśleć i jakie formalności Cię czekają.

1.1. Zasada podstawowa: obywatelstwo polskie przesądza o statusie kandydata

Jeżeli masz obywatelstwo polskie, także podwójne, w sprawach dotyczących studiowania w Polsce jesteś co do zasady traktowany jak obywatel polski. Sam fakt zamieszkania za granicą

nie zmienia tego statusu. Nie znika jednak obowiązek spełnienia wymagań rekrutacyjnych, zasad uznawania świadectwa lub dyplomu ani ewentualnego potwierdzenia znajomości języka studiów.

A) Obywatel polski (także z podwójnym paszportem)

- Najczęściej: rekrutacja jak dla obywateli polskich, ale mimo wszystko musisz spełnić wymagania kierunku (np. przedmioty, oceny z wymaganych przedmiotów na świadectwie ukończenia szkoły średniej, progi punktowe).
- Uwaga: uczelnia publiczna może pobierać opłaty za kształcenie na studiach w języku obcym, także od obywateli polskich. Dlatego zawsze trzeba sprawdzić uchwałę albo zarządzenie danej uczelni dotyczące opłat.

B) Posiadacz Karty Polaka

- Karta Polaka potwierdza przynależność do narodu polskiego, ale **nie potwierdza obywatelstwa polskiego** i sama nie legalizuje pobytu ani nie uprawnia do przekraczania granicy. Posiadacze Karty Polaka mogą ubiegać się o bezpłatną wizę krajową, zezwolenie na pobyt stały w RP i następnie uznanie za obywatela polskiego.
- Jest wskazywana jako instrument, który w praktyce bywa „alternatywą” tam, gdzie trudniej o drugie obywatelstwo, i może otwierać dostęp do studiowania bez opłat (w typowych scenariuszach: studia stacjonarne po polsku na uczelni publicznej – z zastrzeżeniem zasad danej uczelni i danego kierunku).

C) Osoba o polskich korzeniach (pochodzenie potwierdzone decyzją)

W wielu ścieżkach może to dawać zbliżone efekty do Karty Polaka (np. w zakresie zasad odpłatności), ale **szczegóły zależą od podstawy przyjęcia na studia i formy studiów (stacjonarne/niestacjonarne)** – tu zawsze sprawdzasz wymagania uczelni i aktualne regulacje.

D) Obywatel UE, EFTA lub Szwajcarii albo członek rodziny takiej osoby

Mowa tu o obywatelu państwa UE, EFTA lub Szwajcarii, a także określonym w przepisach obywatelu Wielkiej Brytanii objętym Umową Wystąpienia oraz członku rodziny takiej osoby. W uczelni publicznej nie pobiera się opłat za kształcenie na studiach stacjonarnych w języku polskim od tej grupy, jeżeli spełniony jest warunek zamieszkiwania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Prawo do stypendium socjalnego i kredytu studenckiego trzeba sprawdzić osobno, ponieważ dla części tych osób zależy ono od dodatkowych przesłanek.

E) Cudzoziemiec bez ww. statusów

W tej grupie częściej występuje odpłatność, zwłaszcza przy studiach w języku angielskim lub w uczelniach niepublicznych. Nie oznacza to jednak automatycznie braku wsparcia: nadal

mogą mieć zastosowanie programy stypendialne, zwolnienia przewidziane w przepisach albo szczególne zasady rekrutacji wynikające z umów międzynarodowych lub statusu pobytowego.

F) Osoba z certyfikatem języka polskiego C1

Posiadanie takiego certyfikatu jest jedną z podstaw niepobierania opłat za kształcenie na studiach stacjonarnych w języku polskim w uczelni publicznej. Nie zastępuje jednak uznania świadectwa albo dyplomu ani innych wymogów rekrutacyjnych.

Prawo do bezpłatnych studiów, prawo do świadczeń socjalnych oraz obowiązek przedstawienia dokumentu językowego to trzy odrębne kwestie i każdą trzeba sprawdzić osobno. Poradnik dotyczy również kandydatów z Polonii mieszkających w państwach UE, EFTA i w Wielkiej Brytanii, jednak skutki prawne ich statusu należy sprawdzać oddzielnie dla odpłatności, świadczeń i wymogów językowych.

Karta Polaka nie jest jedyną podstawą korzystniejszych zasad studiowania. W praktyce znaczenie mogą mieć także inne statusy, w szczególności: obywatelstwo państwa UE, Szwajcarii albo państwa EFTA, pobyt stały, status rezydenta długoterminowego UE, ochrona międzynarodowa, decyzja o stwierdzeniu polskiego pochodzenia oraz – w określonym zakresie – państwowy certyfikat znajomości języka polskiego jako obcego na poziomie co najmniej C1. Zawsze trzeba sprawdzić jednocześnie: podstawę prawną, formę studiów, język kształcenia i regulamin konkretnej uczelni.

2. Karta Polaka i polskie pochodzenie – praktycznie, krok po kroku

2.1. Co daje Karta Polaka (i czego NIE zastępuje)

Karta Polaka to nie potwierdzenie polskiego obywatelstwa ani uzyskanie polskiego paszportu i sama w sobie nie jest zezwoleniem na pobyt na terenie RP. To potwierdzenie więzi z polsnością, które daje konkretne uprawnienia i ułatwienia (m.in. zwolnienie z opłaty konsularnej za wnioski o wizę krajową w celu korzystania z uprawnień wynikających z posiadania Karty Polaka, a także uprawnienia w zakresie pracy, działalności gospodarczej i edukacji). Rozdział prostuje mity: czego karta nie zastąpi (np. wizy, karty pobytu, ubezpieczenia, prawa wyborczego) oraz jak użyć jej jako etapu w dłuższej ścieżce legalizacji pobytu i planów życiowych w Polsce. Dzięki temu łatwiej zaplanować kolejne kroki: formalności pobytowe, numer PESEL, ubezpieczenie, organizację przyjazdu oraz dalsze decyzje związane ze studiami i pracą w Polsce.

Kluczowe „mity do obalenia”:

Karta Polaka ≠ wiza ≠ dokument pobytowy

Może dawać realne korzyści (m.in. ułatwienia w procedurach, praca bez zezwolenia w typowych konfiguracjach, ale nie zwalnia z myślenia o legalizacji wjazdu/pobytu).

2.2. Jak uzyskać Kartę Polaka – procedura

Najpierw weryfikujesz podstawę: pochodzenie (dokumenty przodków) albo aktywne zaangażowanie na rzecz języka i kultury polskiej (np. zaświadczenie z organizacji, język, kultura). Potem kompletujesz dowody, robisz kopie/tłumaczenia, wypełniasz wniosek i rezerwujesz termin u właściwego organu (konsula albo wojewody/urzędu wojewódzkiego – zależnie od Twojej sytuacji). Kluczowy moment to rozmowa po polsku – weryfikowana jest znajomość języka polskiego, historii rodziny, podstawowych faktów dotyczących Polski (i historii Polski) oraz związek z polską kulturą i tradycją, a także podpisanie deklaracji przynależności do narodu polskiego. Na końcu: decyzja, podpis, odbiór i kontrola danych na karcie. Rozdział pokazuje też, jak przygotować niezbędną dokumentację, jak odpowiadać na pytania i co robić, gdy brakuje dokumentów.

Istotne są dwa filary:

- a) język: co najmniej podstawowa znajomość (a do studiowania – zwykle bardziej zaawansowana; patrz rozdział o języku);
- b) więź z polsnością: dokumenty rodzinne lub aktywność.

5 kroków do uzyskania Karty Polaka:

1. ustal, czy składasz wniosek do konsula czy do wojewody,
2. przygotuj wniosek i dokumenty,
3. umów wizytę,
4. przygotuj się do rozmowy po polsku,
5. odbierz dokument i sprawdź dane.

Gdzie załatwisz sprawę?: za granicą – właściwy ze względu na miejsce zamieszkania urząd konsularny; w Polsce – wojewoda (obywatele trzech państw: Ukrainy, Białorusi i Rosji).

Wniosek o przyznanie Karty Polaka składa się osobiście. Sposób umówienia wizyty zależy od właściwego urzędu: wiele placówek korzysta z systemu e-Konsulat, ale część prowadzi zapisy mailowo albo według lokalnej procedury. Poza Polską właściwy jest konsul odpowiedni dla miejsca zamieszkania. W Polsce można składać wniosek do dowolnego wojewody. Przed rezerwacją wizyty sprawdź na stronie właściwego urzędu sposób zapisów, aktualną listę dokumentów, wymogi dotyczące zdjęcia oraz lokalne terminy.

2.3. Rola organizacji polonijnej

Upoważniona organizacja polonijna może być realnym wsparciem, jeżeli działa rzetelnie i dokumentuje aktywność kandydatów. Jej rola nie powinna ograniczać się tylko do wystawienia zaświadczenia. Nie każda organizacja ma status upoważnionej, dlatego trzeba to sprawdzić przed złożeniem dokumentów. W praktyce przydatne jest: uporządkowanie dokumentów rodzinnych, potwierdzenie okresu aktywności, przygotowanie kandydata do rozmowy oraz wyjaśnienie różnicy między Kartą Polaka, obywatelstwem i legalizacją pobytu. Regularna aktywność (spotkania, wolontariat, kursy języka, wydarzenia kulturalne) może potwierdzić Twoją więź z polskością i stanowić m.in. podstawę do wydania formalnego zaświadczenia. Ważne, by wybrać wiarygodną organizację i dokumentować swój udział. Warto unikać sytuacji, w których organizacja ogranicza się jedynie do wystawienia formalnego „papieru”. Dla organu prowadzącego postępowanie istotna jest rzeczywista i udokumentowana aktywność, a nie samo członkostwo.

Szczególnie ważny element: organizacja polonijna może wystawić zaświadczenie potwierdzające aktywne zaangażowanie wnioskodawcy w działalność na rzecz języka i kultury polskiej lub polskiej mniejszości narodowej przez okres co najmniej ostatnich trzech lat.

3. Jak wybrać uczelnię i kierunek z uwzględnieniem wymagań formalnych

3.1. Kryteria wyboru uczelni i kierunku

Przy wyborze uczelni warto kierować się nie rankingiem, lecz zgodnością oferty z własną sytuacją. Najważniejsze kryteria to: język studiów, forma studiów, rodzaj uczelni, koszty życia w danym mieście, możliwość zamieszkania w akademiku, program praktyk, zakres zajęć praktycznych oraz rzeczywista przydatność programu do przyszłej pracy.

Zestaw kryteriów, które warto wziąć pod uwagę:

- sprawdź, czy kierunek jest prowadzony w języku, którym rzeczywiście się posługujesz na poziomie pozwalającym studiować;
- porównaj koszty utrzymania w mieście, a nie tylko prestiż uczelni;
- zobacz, czy program jest praktyczny, czy ogólnoakademicki;
- ustal, czy uczelnia ma jasno opisane zasady dla kandydatów z zagranicznymi świadectwami;
- sprawdź, jakie przedmioty są brane pod uwagę w rekrutacji i jak są przeliczane wyniki.

Tu zamiast „najlepsza uczelnia w rankingu” liczy się dopasowanie do Twojej sytuacji i ryzyk formalnych. Checklista prowadzi przez: język studiów (PL/EN i Twoje realne B2+/C1), miasto i koszty życia, formę (stacjonarne/niestacjonarne) i opłaty, profil (praktyczny vs ogólnoakademicki), wsparcie dla osób z zagranicy (welcome centre, buddy, akademik) oraz to, czy program/sylabus daje kompetencje niezbędne w przyszłej pracy. Dodaj pytania kontrolne: wymagane przedmioty, system oceniania, praktyki i ścieżki po studiach.

3.2. Gdzie szukać oferty

Podstawą zawsze powinny być źródła oficjalne: strona uczelni, regulamin rekrutacji, uchwała lub zarządzenie dotyczące opłat oraz opis kierunku. Zaczynaj od oficjalnej strony uczelni, regulaminu rekrutacji, zarządzenia o opłatach i opisu kierunku.

W skrócie:

- rekrutacja i opłaty – strona uczelni + regulamin rekrutacji,
- uznawalność świadectwa szkoły średniej – NAWA: System SYRENA, informacje o świadectwach oraz listy świadectw uznawanych automatycznie (<https://nawa.gov.pl/uznawalnosc/system-kwalifikator>)
- uznawalność dyplomu na studia II stopnia – NAWA: KWALIFIKATOR / SYRENA (<https://nawa.gov.pl/uznawalnosc/system-kwalifikator>)
- apostille / legalizacja dokumentu zagranicznego – sprawdź, czy uczelnia i przepisy wymagają takiego poświadczenia; samo apostille albo legalizację uzyskuje się co do zasady w państwie wydania dokumentu, u właściwego tam organu –

<https://nawa.gov.pl/apostille-i-legalizacja/legalizacja-czy-apostille-ktora-procedura-mnie-obowiazuje>

- dokumenty językowe – rozporządzenie Dz.U. 2025 poz. 1045, (<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20250001045>)
- ubezpieczenie zdrowotne – NFZ.

Jeżeli posiadasz zagraniczne świadectwo ukończenia szkoły średniej, sprawdź zasady jego uznawania. Dla części dokumentów wystarczy automatyczne uznanie, dla części może być potrzebna informacja dyrektora NAWA, a w niektórych przypadkach wcześniej wydana decyzja kuratora oświaty. Do wstępnego rozeznania przydatne są serwisy studia.gov.pl, system RAD-on oraz serwisy NAWA poświęcone uznawalności dokumentów. Zawsze jednak ostatnie słowo ma regulamin konkretnej uczelni (uchwała rekrutacyjna).

3.3. Jakie kierunki są popularne

Jeżeli wybierasz kierunek, na który zwykle aplikuje wielu kandydatów, na przykład informatykę, logistykę, zarządzanie czy kierunki związane z naukami o zdrowiu, sprawdź progi z poprzednich lat i sposób przeliczania wyników z wymaganych przedmiotów. Taka analiza nie daje gwarancji przyjęcia, ale pozwala lepiej ocenić ryzyko.

W przypadku zagranicznych świadectw znaczenie ma nie tylko ogólny wynik, lecz także to, które przedmioty są punktowane na danym kierunku i jak dana uczelnia przelicza wyniki. Dlatego bezpieczniej jest rozważyć złożenie dokumentów do więcej niż jednej uczelni.

4. Rekrutacja na studia: dokumenty, terminy i typowe pułapki

4.1. Standardowy przebieg rekrutacji (model wspólny)

Na większości uczelni procedura obejmuje: założenie konta w systemie rekrutacyjnym, wybór kierunku, wniesienie opłaty rekrutacyjnej, złożenie wymaganych skanów dokumentów, weryfikację formalną dokumentów, przeliczenie wyników i ogłoszenie listy kandydatów zakwalifikowanych. Po zakwalifikowaniu kandydat zwykle musi dostarczyć oryginały albo urzędowo poświadczone kopie wymaganych dokumentów, złożyć oświadczenia wskazane przez uczelnię oraz dopełnić formalności związanych z wpisem na listę studentów. Samo ślubowanie następuje już po przyjęciu na studia, zgodnie z organizacją roku akademickiego w danej uczelni. Warto zwrócić szczególną uwagę na: terminy dosyłania brakujących dokumentów, wymagania dotyczące tłumaczeń/legalizacji dokumentów, regularne sprawdzanie komunikatów w systemie rekrutacyjnym. Zapisz terminy w kalendarzu i zachowaj potwierdzenia opłat.

Najczęściej wygląda to tak:

1. konto rekrutacyjne uczelni,
2. wybór kierunku,
3. opłata rekrutacyjna,
4. komplet dokumentów,
5. ewentualne rozmowy/egzaminy,
6. decyzja i wpisanie na listę studentów.

4.2. Najczęstsze trudności kandydatów z Polonii

Zidentyfikować można trzy bariery:

- różnice systemów edukacji,
- uznawalność świadectw/dyplomów,
- formalności (tłumaczenia, legalizacje).

4.3. Checklista dokumentów

Wersję ostateczną zawsze ustala uczelnia, ale podstawowy zestaw zwykle obejmuje poniżej wymienioną dokumentację.

1. Dla aplikujących na studia I stopnia / jednolite magisterskie

- świadectwo ukończenia szkoły średniej;

- transkrypt ocen, suplement albo inny wykaz przedmiotów i wyników, jeżeli został wydany;
- tłumaczenia uwierzytelnione dokumentów, jeżeli wymaga tego uczelnia albo procedura uznania dokumentu;
- apostille albo legalizację, jeżeli wymagają tego przepisy lub zasady uznawania dokumentu;
- dokument tożsamości;
- dokument potwierdzający status, na który powołujesz się w rekrutacji: obywatelstwo, Kartę Polaka, decyzję potwierdzającą polskie pochodzenie albo odpowiedni dokument pobytowy;
- w razie potrzeby – informację dyrektora NAWA o zagranicznym świadectwie lub decyzję kuratora oświaty;
- dokument poświadczający znajomość języka studiów, jeżeli jest wymagany;
- fotografię, formularze i potwierdzenie wniesienia opłaty rekrutacyjnej.

2. Dla aplikujących na studia II stopnia

- dyplom ukończenia studiów wyższych;
- transkrypt ocen, suplement albo inny wykaz przedmiotów i wyników, jeżeli został wydany;
- tłumaczenia uwierzytelnione dokumentów, jeżeli wymaga tego uczelnia albo procedura uznania dokumentu;
- dokument potwierdzający uprawnienie do kontynuacji kształcenia w państwie wydania;
- apostille albo legalizację, jeżeli wymagają tego przepisy lub zasady uznawania dokumentu;
- dokument tożsamości;
- dokument potwierdzający status, na który powołujesz się w rekrutacji: obywatelstwo, Kartę Polaka, decyzję potwierdzającą polskie pochodzenie albo odpowiedni dokument pobytowy;
- w razie potrzeby – informację Dyrektora NAWA o zagranicznym dyplomie albo dokument potwierdzający, że dyplom został uznany za równoważny odpowiedniemu polskiemu dyplomowi na podstawie umowy międzynarodowej albo w drodze nostryfikacji;
- dokument poświadczający znajomość języka studiów, jeżeli jest wymagany;
- fotografię, formularze i potwierdzenie wniesienia opłaty rekrutacyjnej.

Apostille albo legalizacja potwierdza urzędowy charakter dokumentu. Nie zastępują informacji Dyrektora NAWA ani nie rozstrzygają same przez się, czy dokument daje prawo do podjęcia studiów w Polsce.

To, czy jesteś obywatelem polskim albo cudzoziemcem, odpowiada przede wszystkim na pytanie o opłaty, świadczenia i tryb rekrutacji. To, jaki dokument posiadasz i w jakim kraju został wydany, odpowiada przede wszystkim na pytanie o uznanie dokumentu.

W praktyce oznacza to, że:

- najpierw ustalasz podstawę studiowania i odpłatności,
- osobno sprawdzasz, czy Twoje świadectwo albo dyplom wymaga informacji Dyrektora NAWA, nostryfikacji, apostille albo legalizacji,
- dopiero potem kompletujesz tłumaczenia i składasz dokumenty do uczelni.

Czy potrzebuję informacji dyrektora NAWA?

- świadectwo z UE, EFTA lub OECD, IB (Matura Międzynarodowa), EB (Matura Europejska) albo objęte umową międzynarodową – co do zasady nie;
- świadectwo już uznane decyzją kuratora – nie;
- pozostałe świadectwa szkoły średniej – sprawdź listy NAWA i SYRENE; często tak;
- dyplom na studia II stopnia – jeżeli dyplom nie potwierdza automatycznie w Polsce uprawnienia do kontynuacji kształcenia i nie został uznany na podstawie umowy międzynarodowej albo w drodze nostryfikacji, w rekrutacji cudzoziemca może być potrzebna pisemna informacja Dyrektora NAWA o dyplomie.

W rekrutacji na studia II stopnia kluczowe jest nie świadectwo szkoły średniej, lecz dyplom ukończenia studiów I stopnia i jego skutki w państwie wydania. Co do zasady dyplomy z uczelni działających w systemach UE, OECD i EFTA potwierdzają w Polsce odpowiedni poziom wykształcenia, jeżeli spełniają ustawowe warunki. W innych przypadkach uczelnia może wymagać informacji dyrektora NAWA albo nostryfikacji. Dlatego kandydat na studia II stopnia powinien od razu sprawdzić dwie rzeczy: czy jego dyplom uprawnia do dalszego kształcenia w państwie wydania i czy uczelnia wymaga dodatkowego potwierdzenia.

4.4. Gdy świadectwo otrzymasz po terminie rekrutacji

Jeżeli w Twoim kraju świadectwo ukończenia szkoły średniej jest wydawane po zakończeniu pierwszej tury rekrutacji w Polsce, nie rezygnuj od razu. Sprawdź, czy uczelnia przewiduje kolejną turę, możliwość warunkowego przyjęcia albo możliwość czasowego zastąpienia świadectwa innym dokumentem, na przykład zaświadczeniem o wynikach.

Najważniejsze jest, aby skontaktować się z działem rekrutacji odpowiednio wcześniej i poprosić o jednoznaczną odpowiedź mailową. Pozwala to uniknąć sytuacji, w której kandydat dowiaduje się o brakach dopiero po zamknięciu naboru. W niektórych krajach (np. we Włoszech) świadectwo ukończenia szkoły średniej i wyniki wypadają później niż standardowe terminy rekrutacji na uczelniach w Polsce.

Uczelnie w Polsce często proponują dwa praktyczne rozwiązania, które warto sprawdzać na poziomie uczelni:

- **przyjęcie warunkowe:** start rekrutacji bez oryginału świadectwa ukończenia szkoły średniej, z możliwością dostania go w późniejszym terminie,
- **zostawienie puli miejsc** na późniejszą rekrutację dla konkretnych grup kandydatów.

Wniosek dla kandydata: czytaj warunki rekrutacji bardzo dokładnie na wybranej przez Ciebie uczelni lub na wybranym kierunku – uczelnie mają autonomię i elastyczność, ale trzeba ją znaleźć w regulaminie.

4.5. Przeliczanie wyników zagranicznych – dlaczego warto aplikować do 2–3 uczelni

To samo świadectwo ukończenia szkoły średniej może zostać przeliczone na punkty inaczej na różnych uczelniach.

Praktyka: jeśli masz mocny profil (np. bardzo dobra chemia/biologia/matematyka), rozważ 2–3 aplikacje – w zależności od kierunku studiów i uczelni wynik z danego przedmiotu może być różnie przeliczony.

4.6. Harmonogram przygotowań

12–9 miesięcy przed startem

- wybierz kierunki, które rzeczywiście Cię interesują;
- sprawdź język studiów i wymagane dokumenty;
- ustal, czy Twoje świadectwo jest uznawane automatycznie, czy może wymagać informacji Dyrektora NAWA;
- zacznij kompletować dokumenty potwierdzające status.

8–6 miesięcy

- przygotuj plan finansowy obejmujący opłaty i koszty życia;
- zdecyduj, czy przed studiami potrzebujesz kursu językowego albo kursu przygotowawczego;
- sprawdź terminy programów stypendialnych.

5 miesięcy – 3 miesiące

- wykonaj tłumaczenia, apostille albo legalizację dokumentów, jeżeli są wymagane;
- załóż konta w systemach rekrutacyjnych uczelni;
- przygotuj dokumenty do wniosku o informację Dyrektora NAWA, jeżeli jest potrzebna;
- w przypadku studiów II stopnia przygotuj dyplom ukończenia studiów I stopnia i dokumenty towarzyszące.

2 miesiące

- pilnuj terminów na dostarczenie dokumentów oryginalnych lub poświadczonych kopii;

- zorganizuj mieszkanie na pierwszy okres pobytu;
- przygotuj ubezpieczenie zdrowotne i budżet początkowy;
- zapisz kontakty do działu rekrutacji, dziekanatu i innych jednostek uczelni.

5. Finansowanie: bezpłatność, koszty życia i stypendia

5.1. Rzeczywisty koszt studiowania

Brak opłat za studia nie oznacza braku kosztów. Trzeba uwzględnić zakwaterowanie, wyżywienie, transport, kaucję za mieszkanie, podróż do Polski, ubezpieczenie zdrowotne, materiały dydaktyczne i wydatki urzędowe.

5.2. Program Anders – dla kogo i co daje

Program im. gen. Władysława Andersa (NAWA) jest skierowany do młodzieży polonijnej zainteresowanej podjęciem studiów stacjonarnych w Polsce, prowadzonych w języku polskim. O stypendium mogą ubiegać się m.in. osoby z Kartą Polaka (lub z innym udokumentowanym polskim pochodzeniem) oraz osoby posiadające obywatelstwo Polski i jednocześnie obywatelstwo innego kraju – przy spełnieniu pozostałych warunków naboru (np. pełny cykl szkoły średniej ukończony poza Polską). Uwaga: złożenie wniosku do NAWA nie jest rekrutacją na studia – rekrutacją do uczelni prowadzisz równolegle.

Stypendium obejmuje (w zależności od ścieżki i aktualnego ogłoszenia):

- comiesięczne stypendium (od 1.01.2026: 2000 zł/mies.) wypłacane maks. przez 10 miesięcy w roku akademickim (za pośrednictwem uczelni),
- ryczałt na koszty podróży międzynarodowej do Polski (zależny od kraju – w ogłoszeniu są stawki 1000–6500 zł),
- możliwość rocznego kursu przygotowawczego do podjęcia studiów w Polsce (tzw. rok „zerowy”),
- dla cudzoziemców – zwolnienie z opłat za kształcenie w uczelniach publicznych (typowo: studia stacjonarne + język polski).

Uwaga praktyczna: nabory są cykliczne i konkurencyjne, a terminy bardzo precyzyjne. Aktualne daty i warunki zawsze sprawdzasz w ogłoszeniu NAWA na stronie programu.

5.3. Jak dobrać finansowanie do sytuacji

Program Anders nie wyczerpuje wszystkich możliwości wsparcia. Kandydat powinien zawsze sprawdzić także świadczenia uczelni, w szczególności stypendium rektora, zapomogę oraz – gdy ma do tego podstawę prawną – stypendium socjalne. Dostęp do tych świadczeń zależy od statusu studenta, dlatego przy każdym świadczeniu trzeba sprawdzić osobno, kto może z niego skorzystać, jakie dokumenty są potrzebne i czy świadczenie przysługuje cudzoziemcom w danej grupie.

Aby dobrać źródła finansowania, ustal najpierw, do której grupy należysz:

1. Masz obywatelstwo polskie albo Kartę Polaka i własne środki – skup się na rekrutacji, mieszkaniu i organizacji przyjazdu.
2. Masz uprawnienia do studiowania jak obywatel polski, ale potrzebujesz wsparcia na utrzymanie – sprawdź program Anders i stypendia uczelniane.
3. Nie masz Karty Polaka ani obywatelstwa polskiego, ale dobrze znasz język polski – sprawdź, czy Twoja sytuacja pobytowa lub dokumenty dają prawo do studiów na zasadach obowiązujących obywateli polskich.
4. Rozważasz studia w języku angielskim – załóż, że częściej będą odpłatne i że może być wymagany formalny dokument potwierdzający znajomość języka obcego.

6. Legalizacja pobytu i przygotowanie do przyjazdu

6.1. Najważniejsza zasada

Karta Polaka nie zastępuje wizy ani dokumentu pobytowego. Jeżeli nie jesteś obywatelem polskim lub nie masz innego tytułu pobytowego uprawniającego do wjazdu i pobytu, musisz odrębnie zadbać o legalny wjazd oraz legalny pobyt w Polsce.

Karta Polaka nie zastępuje wizy ani dokumentu pobytowego.

6.2. Pakiet przedwyjazdowy

- ważny dokument podróży oraz dokument uprawniający do wjazdu do Polski;
- dokumenty uczelniane potwierdzające przyjęcie albo udział w rekrutacji;
- ubezpieczenie zdrowotne lub dokument potwierdzający prawo do świadczeń, na przykład EKUZ – jeżeli ma zastosowanie;
- adres pierwszego miejsca pobytu: akademik, mieszkanie, hostel lub zakwaterowanie tymczasowe;
- budżet startowy obejmujący co najmniej pierwszy miesiąc pobytu;
- kopie i skany wszystkich najważniejszych dokumentów.
- kontakt do uczelni i do organizacji polonijnej w Polsce (jeśli jest).

Przed przyjazdem sprawdź, z jakiego tytułu będziesz ubezpieczony w Polsce. Jeżeli jesteś studentem z państwa UE/EOG (EOG obejmuje państwa UE oraz Norwegię, Islandię i Liechtenstein) i masz ważne ubezpieczenie w swoim kraju, podstawą korzystania ze świadczeń zdrowotnych w Polsce jest zazwyczaj ważna karta EKUZ. Jeżeli jesteś spoza UE/EOG i nie masz innego ważnego ubezpieczenia, co do zasady zawierasz dobrowolną umowę z NFZ albo przedstawiasz polisę spełniającą wymagania wjazdowe i pobytowe.

W praktyce możliwe są trzy scenariusze:

- UE/EFTA – przy czasowym pobycie na studiach zwykle karta EKUZ; przy zamieszkaniu w Polsce może mieć znaczenie S1 (<https://pacjent.gov.pl/artukul/dokument-s1-lub-da1>);
- spoza UE/EFTA bez Karty Polaka czy polskiego pochodzenia – zwykle dobrowolna umowa z NFZ albo właściwa polisa;
- Karta Polaka lub zaświadczenie o polskim pochodzeniu – uczelnia zgłasza do ubezpieczenia, jeżeli student nie ma innego tytułu.

Jeżeli uczelnia ma Cię zgłosić do ubezpieczenia, nie dzieje się to automatycznie: składasz wniosek w dziekanacie albo w jednostce wskazanej przez uczelnię. Jeżeli musisz zawrzeć dobrowolną umowę z NFZ, składasz wniosek we właściwym oddziale wojewódzkim NFZ; student spoza UE/EFTA dołącza zwykle kopię paszportu, ważną wizę albo kartę pobytu, aktualne zaświadczenie o statusie studenta i dokument potwierdzający zamieszkanie w Polsce.

Nie odkładaj tej sprawy na ostatni tydzień przed wyjazdem.

6.3. Czas oczekiwania i stres administracyjny – jak się zabezpieczyć

W realnym życiu problemem bywa długość procedur pobytowych (i to, że student musi równolegle „po prostu studiować”).

Co możesz zrobić, żeby zminimalizować ryzyko:

- przygotuj kopie i skany wszystkich dokumentów,
- trzymaj porządek w papierach (jedna teczka: „studia”, druga: „pobyt”, trzecia: „finanse”),
- buduj relację z punktem wsparcia na uczelni (international office / welcome centre), bo uczelnie deklarują wsparcie formalne (choć nie zastępują pełnomocnika).

7. Start na uczelni: wsparcie, adaptacja, język

7.1. Gdzie realnie szukać pomocy (nie tylko dziekanat)

Pomoc jest rozproszona i warto wiedzieć, kto czym się zajmuje:

- dziekanat – sprawy toku studiów i dokumentów studenckich;
- biuro spraw studenckich lub biuro kształcenia – kwestie organizacyjne i stypendialne;
- biuro współpracy międzynarodowej – informacje dla osób przyjeżdżających z zagranicy;
- dom studenta lub administracja akademika – zakwaterowanie;
- samorząd studentów, organizacje studenckie i koła naukowe – integracja i wsparcie praktyczne;
- biuro karier – praktyki, staże i wejście na rynek pracy.

7.2. Pierwsze 30 dni – checklista „żeby działać, a nie tylko przetrwać”

- odbierz legitymację studencką i aktywuj konta w systemach uczelni;
- zapisz się do biblioteki i sprawdź plan zajęć;
- dopilnuj zakwaterowania długoterminowego;
- ustal zasady korzystania z opieki zdrowotnej i ubezpieczenia;
- sprawdź terminy wniosków stypendialnych;
- nawiąż kontakt z grupą studencką, samorządem lub kołem naukowym;
- jeżeli jeszcze nie posługujesz się swobodnie językiem polskim, zaplanuj regularną naukę języka akademickiego.

7.3. Język i adaptacja – wymagany poziom i przygotowanie praktyczne

Jeśli rekrutujesz się jako cudzoziemiec (jeżeli jesteś cudzoziemcem niebędącym obywatelem UE, EFTA, Szwajcarii lub Wielkiej Brytanii) na studia prowadzone w języku polskim lub angielskim, uczelnia musi zweryfikować Twoją znajomość języka, w którym odbywa się kształcenie, na poziomie ustalonym przez uczelnię – nie niższym niż B2.

- Rodzaje dokumentów potwierdzających poziom co najmniej B2 (dla języka polskiego i dla języków obcych) określa rozporządzenie z 30.07.2025 r. (<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20250001045>).
- Uwaga: jeśli rekrutujesz się jako obywatel polski, ww. przepisy o dokumentach dla cudzoziemców nie są Twoją podstawą rekrutacji, ale w praktyce studiowanie po polsku wymaga solidnego poziomu (język ogólny ≠ język akademicki).

Jeśli dziś masz B1: rozważ podjęcie rocznego kursu przygotowawczego (np. w ścieżce stypendialnej Anders) lub kursu językowego na uczelni.

8. Rola organizacji polonijnej – część dla opiekunów i organizacji wspierających

Ten moduł jest wprost proponowany jako „wkładka” dla działaczy/opiekunów, bo zwiększa skuteczność całego procesu.

8.1. Narzędzia, które naprawdę pomagają

1. **Wstępna selekcja statusu** (obywatelstwo / Karta Polaka / pochodzenie), zanim kandydat zacznie rekrutację.
2. **Koordinator „dokumenty i terminy”** – jedna osoba pilnuje kalendarza i checklisty.
3. **Język + warsztaty praktyczne**: CV i list motywacyjny po polsku.
4. **Alumni network** – mentoring przez absolwentów w Polsce.
5. **Zaświadczenia organizacji** (tam, gdzie jest zasadne, np. w procesie ubiegania się o Kartę Polaka).

8.2. Co warto przygotować z wyprzedzeniem

W oparciu o założenia z materiału organizacja może mieć gotowe:

- wzór zaświadczenia o aktywności (min. 3 lata),
- checklistę „dowodów związku z polskością”,
- instrukcję: „jakie dokumenty tłumaczymy, kiedy, gdzie trzymamy”.

Najczęstsze pytania i błędy kandydatów

„Mam Kartę Polaka – czy mogę wjechać na terytorium RP bez wizy?”

Nie. Karta Polaka nie zastępuje wizy ani dokumentu pobytowego. Jeśli masz Kartę Polaka, możesz natomiast ubiegać się o wizę krajową w celu korzystania z uprawnień wynikających z posiadania Karty Polaka (wniosek jest zwolniony z opłaty konsularnej).

„Czy mogę studiować bezpłatnie?”

To zależy od statusu kandydata i formy studiów (uczelnie publiczne + studia stacjonarne + język polski to typowy kontekst zwolnień). Zawsze weryfikuj regulamin konkretnej uczelni.

„Czy uczelnia wymaga certyfikatu znajomości języka polskiego (np. B2)?”

Jeśli rekrutujesz się jako cudzoziemiec spoza UE na studia w języku polskim, standardem jest poziom co najmniej B2 i dokument z listy wskazanej w rozporządzeniu (Dz.U. 2025, poz. 1045) lub inna forma weryfikacji przewidziana przez uczelnię. Jeśli rekrutujesz się jako obywatel polski, uczelnia może nie wymagać certyfikatu, ale może weryfikować znajomość języka (rozmowa, test, wyniki na świadectwie ukończenia szkoły średniej) – zależy od kierunku.

„Świadectwo ukończenia szkoły średniej otrzymam po terminach rekrutacji do uczelni wyższych w Polsce – co robić?”

Szukaj: (1) rekrutacji etapowej, (2) przyjęcia warunkowego, (3) dodatkowych tur, (4) informacji o rezerwie miejsc. Uczelnie mogą dostosowywać kalendarz, jeśli znają specyfikę rynku.

„Czy są studia w pełni online?”

Studia pierwszego i drugiego stopnia nie są zazwyczaj w całości prowadzone online. Jeśli zależy Ci na formie online, traktuj to jako kryterium do sprawdzenia na poziomie konkretnej oferty.

Aneksy

Aneks A. Oś czasu kandydata na studia

- 12 mies.: decyzja o kierunku i języku, wstępny wybór uczelni, plan językowy.
- 6 mies.: kompletowanie dokumentów, tłumaczenia, plan finansowy, start wniosków stypendialnych (jeśli dotyczy).
- 3 mies.: aplikacje rekrutacyjne, dopięcie kwestii mieszkania i ubezpieczenia.
- 1 mies.: budżet startowy, plan „pierwszych 30 dni”.
- 1 tydzień: dokumenty w teczce, kontakty awaryjne, onboarding uczelniany.

Aneks B. Checklisty (4 listy kontrolne)

1. Dokumenty rekrutacyjne: świadectwo/dyplom + suplement, tłumaczenia, apostille/legalizacja, ID, status.
2. Dokumenty do legalizacji pobytu: zależne od kraju/statusu, ale zawsze uporządkowane i gotowe do okazania.
3. Budżet startowy: min. pierwszy miesiąc + bufor na formalności.
4. Pierwsze 30 dni: uczelnia, mieszkanie, zdrowie, integracja, język.

Aneks C. Słowniczek

- studia I stopnia / II stopnia / jednolite magisterskie,
- ECTS,
- legitymacja studencka,
- stypendium socjalne,
- rektor / dziekanat / biuro karier.

Aneks D. Mapa instytucji i źródeł (od czego zacząć research)

- Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej – programy i stypendia (w tym polonijne) oraz informacje dot. uznawalności.
- Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego – kontekst zasad studiowania cudzoziemców i polityki uczelni.
- Ministerstwo Spraw Zagranicznych – kontekst współpracy z Polonią i inicjatyw informacyjnych (w tym panel).
- Fundacja Edukacyjna Perspektywy + inicjatywa Study in Poland – ekosystem promocji i informacji dla kandydatów.

Bonus: 12 pytań, które warto wysłać do uczelni

Jeżeli chcesz uniknąć „niespodzianek” w lipcu czy sierpniu, wyślij do biura rekrutacji lub biura współpracy międzynarodowej taki zestaw:

1. Czy mój status (obywatelstwo + Karta Polaka + pochodzenie) oznacza zwolnienie z czesnego na tym kierunku?
2. Czy mój dokument daje prawo ubiegania się o przyjęcie na ten poziom studiów?
3. Czy w moim przypadku potrzebna jest informacja dyrektora NAWA, decyzja kuratora albo nostryfikacja?
4. Czy kierunek w języku angielskim jest płatny również dla obywateli Polski?
5. Jakie dokumenty są akceptowane jako potwierdzenie znajomości języka (polskiego/angielskiego)?
6. Czy mogę zdać egzamin z języka polskiego na uczelni?
7. Czy możliwe jest przyjęcie warunkowe, jeśli świadectwo ukończenia szkoły średniej albo inny dokument uprawniający do ubiegania się o przyjęcie na studia zostanie wydany później?
8. Czy wymagane jest tłumaczenie uwierzytelnione wszystkich dokumentów, czy tylko wybranych?
9. Jak przeliczacie wyniki z zagranicznego świadectwa na punkty rekrutacyjne?
10. Czy macie welcome centre / program adaptacyjny / buddy program?
11. Czy osobom przyjeżdżającym z zagranicy jest przyznawane miejsce w akademiku i jakich formalności trzeba dopełnić, żeby je uzyskać?
12. Kto jest osobą kontaktową do spraw formalnych (pobyt + ubezpieczenie) po przyjeździe?

Akty prawne i dokumenty, do których odnosi się treść poradnika

1. Ustawa z 20.07.2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, PSWiN (t.j. Dz.U. 2024, poz. 1571 z późn. zm.) – kluczowe dla: odpłatności, zasad studiowania cudzoziemców, rekrutacji, weryfikacji języka i uznawania dokumentów zagranicznych (<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20240001571>).
2. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 30.07.2025 r. (Dz.U. 2025, poz. 1045) – rodzaje dokumentów potwierdzających znajomość języka na min. B2 (dla cudzoziemców niebędących obywatelami UE ubiegających się o przyjęcie na studia) (<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20250001045>).
3. Ustawa z 7.09.2007 r. o Karcie Polaka (t.j. Dz.U. 2026, poz. 76) – definicja, uprawnienia, czego nie zastępuje, oraz ścieżka „3-letniej aktywności” w organizacji polskiej/polonijnej (<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20260000076>).
4. Dokumenty programu Anders (NAWA) – warunki programu i stawki: aktualne ogłoszenia i załączniki publikowane na stronie NAWA (np. ogłoszenia nr 18/2025 i 47/2025):
[https://nawa.gov.pl/images/2025/Anders-2025/Anders-1/Ogloszenie-18_2025_Anders_I_NAWA_2025.pdf](https://nawa.gov.pl/images/2025/Anders-2025/Anders-1/Ogloszenie_18_2025_Anders_I_NAWA_2025.pdf)
https://nawa.gov.pl/images/2025/Anders-2025/Anders-1/Ogloszenie-47_2025_17.12.2025-o-wprowadzeniu-zmian-do-naborow-Anders-PMFC-Polonista-Zawacka_zmiana-stawki-studenci-od-1.01.2026.pdf
5. Ustawa z 9.11.2000 r. o repatriacji – pojawia się w tle pojęcie „polskie pochodzenie” (m.in. w kontekście Karty Polaka i niektórych zwolnień czy ścieżek) (<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu20001061118>).

Publiczne Uczelnie Zawodowe w Polsce

<https://krepuz.pl/uczelnie-partnerskie/>

KSZTAŁCIMY PRAKTYCZNIE

WWW.KREPUZ.PL